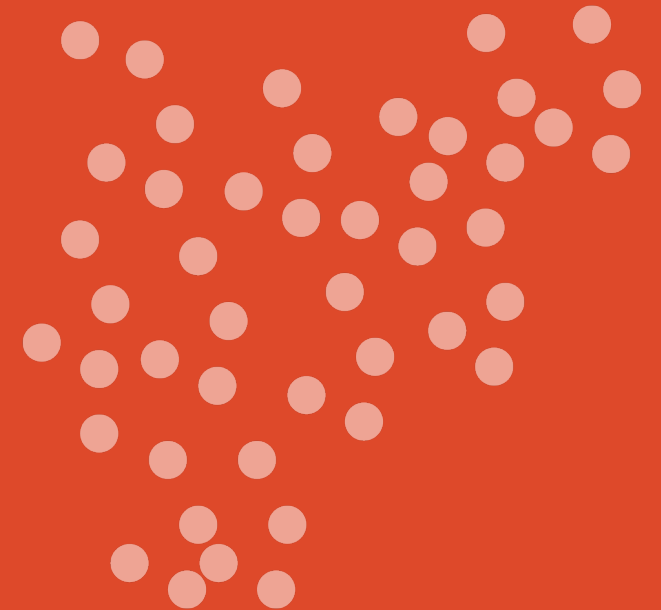

Noe nytt fra EU om helse og utdanning

Joakim P. Berg

EU-rådgiver innen utdanning og helse
Osloregionens Europakontor

Den europeiske helsedataplattformen (EHDS)

- Den første av de planlagte europeiske dataplattformene
- Vind i seilene etter COVID-19-pandemien
- Sees i sammenheng med den digitale transformasjonen og med GDPR og øvrige datasikkerhetsspørsmål
- Skal bidra til utjevning av digitaliseringsnivået i Europa

Mål:

- Samordne datalagringsformater eller øke kompatibilitet
- Bedre behandling
- Fastsette ulike tilgangsnivåer
- Gi pasienten/brukeren kontroll over egne data
- Skaffe et bedre datasett til forskningsbruk

Primær bruk:

- Hovedformål: Bedre behandling og tilgang på helsetjenester
- Bedre utnyttelse av MyHealth@EU

Sekundær bruk:

- Hovedformål: Skape en stor og kvalitetssikret database til bruk i forskning og policyutvikling
- Legge til rette for innovasjon i helsesektoren
- Gjøre anonymiserte helsedata mer tilgjengelig for forskere, politikere, befolkning

Utfordringer:

- Dataarkitektur: Skal gjøre riktig data tilgjengelig for riktige mennesker
- Datautveksling med tredjeland?
- Datasikkerhet

Status:

- Samles inn innspill fra relevante miljøer
- Så langt: GDPR, datasikkerhet, opt-out for brukere, datatilgang for tredjeland
- Vil, i likhet med de øvrige europeiske dataplattformene, være relevant for Norge, per EØS-EFTA-kommentar
- Regjeringen vil «implementere forordningen for fri flyt av andre opplysninger enn personopplysninger i EU» og «forberede implementeringen av direktivet om åpne data og viderebruk av informasjon fra offentlig sektor». (Meld. St. 22 (2020-21)).

Utdanning

Nytt i Erasmus: Akkreditering

Nytt i programperioden 2021-27. Fungerer som et abonnement: Når du først har det, kan du gjennomføre mobilitet gjennom hele perioden uten ny søknadsrunde.

Målgruppe: Alle opplæringsinstitusjoner fra barnehage og opp

Frister fremover

- Tett med søknadsfrister for Erasmus+ fra medio februar og frem til 22. mars – se <https://hkdir.no/program-og-tilskot>
- Ditto for Horisont Europa fra 20. februar og gjennom våren – se Kommisjonens nettsider. Mange frister 20. april.

EU “Year of Skills” 2023 (trolig)

- Annonisert i von der Leyens «State of the Union»-tale, ennå ikke vedtatt
- Bakgrunn: Etterslep i utdanning, særlig innen tekniske/digitale ferdigheter
 - EU anslår et underskudd på 2,5 millioner arbeidstakere med tilstrekkelige digitale ferdigheter innen 2023 i forbindelse med den grønne/digitale transformasjonen i EU
 - Kun 37% av arbeidsstyrken tar EVU, bør opp mot 60% for å nå målene
 - Allerede melder 70% av europeiske bedrifter om mangel på kvalifiserte kandidater
 - Rundt halvparten av EUs befolkning anslås å ha svake digitale ferdigheter

Year of Skills 2023 - innhold

- Som et europeisk “år” har YOS ingen egen politikk; kun en holdningskampanje
- Ikke noe eget budsjett (kommunikasjonsaktivitet vil dekkes inn via EUs sosialfond)
- Skal skape oppmerksomhet rundt utfordringene innen kompetanse
- Skal styrke samordningen mellom allerede eksisterende EU-tiltak

Forts. – noen utvalgte eksisterende policypakker/tiltak

- European skills agenda

Dette initiativet har, i likhet med YOS, som formål å fremme europeisk konkurransedyktighet, sosial utjevning og å ruste samfunnet bedre for krisehåndtering (gjennom en bedre kvalifisert arbeidsstokk). Dette skal oppnås gjennom livslang læring og opplæring, og skal i prinsippet være geografisk nøytralt, dvs. at man skal ha tilgang til disse tilbudene uavhengig av bosted. Initiativet oppgir 12 konkrete tiltak.

Forts. – noen utvalgte eksisterende policypakker/tiltak

- EU Talent Pool

Dette pilot-initiativet har som formål å gjøre det enklere for flyktninger med midlertidig kollektiv beskyttelse å integrere seg i det europeiske arbeidsmarkedet, og er eksplisitt rettet mot flyktninger fra Ukraina. Dette kan dermed være et nyttig verktøy for norske kommuner.

Forts. – noen utvalgte eksisterende policypakker/tiltak

- **Den europeiske universitetsstrategi & Brobygging for effektivt samarbeid i høyere utdanning**

Disse to tiltakene sees i sammenheng, og knyttes til YOS særlig gjennom satsningene på inklusivitet og på livslang læring. Det finnes imidlertid mange andre elementer som kan være av interesse, og som samlet sett kan betraktes som en langt dypere samordning av UH-institusjoner enn i dag, f.eks. gjennom allianser, felleseuropeiske grader, osv.

Forts. – noen utvalgte eksisterende policypakker/tiltak

- «Mikro kvalifikasjoner» i etter- og videreutdanning

EU-kommisjonens anbefaling om et europeisk rammeverk for såkalte mikro kvalifikasjoner («micro-credentials») ble vedtatt av Rådet 16. juni 2022, og har som formål å støtte opp under utvikling, implementering og et felles godkjennings-/anerkjennelsessystem for disse kvalifikasjonene i Europa.

Kort oppsummert dreier det seg om kortere kurs og utdanningsløp som ikke skal fungere som erstatning for, men komplementært til det tradisjonelle gradssystemet i høyere utdanning. Mikro kvalifikasjonssystemet er knyttet til European Skills Agenda (jf. over) og Erasmus+ (som finansieringskilde), og ønskes implementert innen 2025.

Forts. – noen utvalgte eksisterende policypakker/tiltak

- Den europeiske innovasjonsagendaen

Et hovedmål med dette initiativet er å øke innovasjonstakten i Europa. Selv om det kanskje viktigste tiltaket er forenklinger i reguleringer knyttet til IPO-er (altså kapitalutvidelser der offentligheten i prinsippet får tilgang til å kjøpe aksjer i selskap, ofte i forbindelse med en børsnotering - med andre ord går selskapet fra “lukket” privat eierskap til åpen omsetning av aksjer) og øvrig tilgang til privat kapital, inneholder agendaen også tiltak innen opplæring av arbeidskraft innen teknologi.

Forts. – noen utvalgte eksisterende policypakker/tiltak

- Digital Europe

Dette programmet (med et planlagt budsjett på hele €7,5 mrd. i 2022-Euro) for utvikling av digitale ferdigheter skal styrke og samordne arbeidet på tvers av Europa. Programmet vektlegger i særdeleshet fem områder: Supercomputere, kunstig intelligens, cybersikkerhet, avanserte digitale ferdigheter, og økt bruk av digitale teknologier. Mer informasjon om disse finansieringsmulighetene finnes på EU-kommisjonens nettsider.

Relevansen for Norge

- Norge ikke forpliktet til å ta inn “Years” i EØS-avtalen, men det er tradisjon for å gjøre det
- Merket som EØS-relevant